

**TASVIRIY SAN'AT VA MUHANDISLIK GRAFIKASI FANLARIDA
INNOVATSION METODIKA ASOSIDA MUSTAQIL TA'LIMNI
RIVOJLANTIRISH**

Raxmatulloyeva Gulsanam Ulug'bek qizi

Buxoro davlat universiteti Tasviriy va
amaliy bezak san'ati (turlari bo'yicha)

1-kurs magistranti

Annotatsiya: Mazkur maqolada tasviriy san'at va muhandislik grafikasi fanlarida innovatsion metodikalar asosida mustaqil ta'limni rivojlantirish masalalari ko'rib chiqiladi. Innovatsion metodikalarning mazkur sohalarda ta'lim sifatini oshirishdagi o'rni, ularning amaliyotga tatbiq etish usullari va talabalarni mustaqil bilim olishga yo'naltirishdagi afzalliklari tahlil qilinadi. Zamonaviy texnologiyalar, raqamli vositalar va interfaol ta'lim uslublaridan foydalanish orqali fanlarni o'rganishda ilg'or yondashuvlarni joriy etish muhimligi ta'kidlanadi. Shuningdek, mustaqil ta'limni tashkil qilishda talabalarni ijodiy fikrlashga o'rgatish va amaliy ko'nikmalarini rivojlantirishga qaratilgan strategiyalar bayon etiladi. Ushbu maqola innovatsion yondashuvlar yordamida ta'lim sifatini yaxshilashga qiziquvchi pedagoglar, olimlar va tadqiqotchilar uchun mo'ljallangan.

Kalit so'zlar: Tasviriy san'at, muhandislik grafikasi, innovatsion metodika, mustaqil ta'lim, raqamli texnologiyalar, interfaol ta'lim, ijodiy fikrlash, amaliy ko'nikmalar, ta'lim

sifatini oshirish, pedagogika, zamonaviy yondashuvlar, o'quv jarayoni, ta'lim texnologiyalari.

Abstract: This article examines the development of independent learning in the subjects of visual arts and engineering graphics through innovative methodologies. The role of innovative methods in enhancing the quality of education in these fields, their practical application techniques, and their advantages in directing students toward independent learning are analyzed. The importance of introducing advanced approaches in studying these subjects through modern technologies, digital tools, and interactive teaching methods is emphasized. Furthermore, strategies aimed at teaching students creative thinking and developing practical skills in organizing independent learning are outlined. This article is intended for educators, scholars, and researchers interested in improving the quality of education through innovative approaches.

Keywords: Visual arts, engineering graphics, innovative methodology, independent learning, digital technologies, interactive teaching, creative thinking, practical skills, improving education quality, pedagogy, modern approaches, educational process, teaching technologies.

KIRISH

Bugungi kunda ta'lim sohasidagi global o'zgarishlar va innovatsiyalar ilmiy-pedagogik faoliyatni yangilash va samaradorligini oshirish zaruratini yuzaga keltirmoqda. Ta'lim tizimining muhim bo'g'inlaridan biri bo'lgan tasviriy san'at va muhandislik grafikasi fanlari ham ushbu jarayondan chetda qolmagan. Ushbu fanlar nafaqat talabalarni

kasbiy ko'nikmalarga ega bo'lishga o'rgatadi, balki ularning ijodiy salohiyatini rivojlantirish, muammoli vaziyatlarni mustaqil hal qilish qobiliyatini shakllantirish va zamonaviy texnologiyalar bilan ishlashga tayyorlash imkonini beradi. Tasviriy san'at insoniyat madaniy merosining muhim qismi bo'lib, estetik dunyoqarashni shakllantirishda katta ahamiyatga ega. Muhandislik grafikasi esa loyihalash va dizayn jarayonlarida asosiy vosita sifatida xizmat qiladi. Ushbu ikki yo'nalishning mushtarakligi talabalarni o'ziga xos yondashuv va zamonaviy metodlar yordamida ta'lim olishga undaydi.

Ta'lim jarayonida innovatsion texnologiyalarni joriy etish talabalarni mustaqil ta'lim olishga yo'naltirishda asosiy omil bo'lib xizmat qiladi. Xususan, interfaol uslublar, raqamli vositalar, virtual laboratoriyalar va boshqa zamonaviy texnologiyalar talabalarning fanlarni chuqurroq o'zlashtirishiga imkon beradi. Ushbu maqolada tasviriy san'at va muhandislik grafikasi fanlarida innovatsion metodikalar yordamida mustaqil ta'limni rivojlantirishning nazariy va amaliy jihatlari keng tahlil qilinadi. Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi fanlarida innovatsion metodika asosida ta'lim jarayonini tashkil qilish bir qator muhim bosqichlardan iborat. Ushbu bosqichlarning har biri talabalarning ijodiy va intellektual salohiyatini rivojlantirishga xizmat qiladi.

1. Innovatsion metodikaning ahamiyati

Innovatsion metodika zamonaviy ta'lim jarayonida yangi yondashuvlarni tatbiq etish orqali fanlarni o'rganishni samarali tashkil qilishga yordam beradi. Ushbu metodika orqali:

- Talabalar bilim olish jarayonida faol ishtirok etadi;
- Darslar qiziqarli va mazmunli o'tadi;
- Amaliy ko'nikmalar mustahkamlanadi;
- Talabalarning ijodiy salohiyati rivojlanadi.

2. Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi fanlarida texnologiyalardan foydalanish

Zamonaviy texnologiyalar ta'lim sifatini oshirishda muhim o'rin tutadi. Misol uchun:

- **Tasviriy san'atda** raqamli grafik dasturlar va virtual galereyalardan foydalanish talabalarni ijodiy jarayonlarga kengroq jalb etadi.
- **Muhandislik grafikasi** sohasida esa avtomatlashtirilgan loyihalash tizimlari (CAD) va 3D modellashtirish texnologiyalari amaliyotni boyitadi.

3. Mustaqil ta'limni tashkil qilish strategiyalari

Mustaqil ta'limni rivojlantirish uchun quyidagi strategiyalarni qo'llash mumkin:

- Talabalarga o'zlariga mos ta'lim yo'nalishlarini tanlash imkoniyatini berish;
- O'quv materiallarini interaktiv shaklda taqdim etish;
- Amaliy mashg'ulotlarni virtual muhitda tashkil qilish;
- Talabalarni ijodiy loyiha va tadqiqot ishlariga jalb etish.

XULOSA

Tasviriy san'at va muhandislik grafikasi fanlarida innovatsion metodika asosida mustaqil ta'limni rivojlantirish zamonaviy ta'lim jarayonining ajralmas qismi hisoblanadi. Ushbu yondashuv talabalarni nafaqat yuqori malakali mutaxassis sifatida shakllantiradi, balki ularning mustaqil fikrlash va amaliy muammolarni hal qilish qobiliyatini rivojlantiradi. Zamonaviy texnologiyalarni ta'lim jarayoniga joriy etish orqali mazkur fanlarning o'rganilishini yanada samarali qilish mumkin. Shu bilan birga, innovatsion metodikalar talabalar o'rtasida ijodiy yondashuvni shakllantirishda ham muhim rol o'ynaydi. Ta'lim jarayonini texnologik vositalar yordamida tashkil qilish, talabalar bilan qayta aloqani yaxshilash va ularga mustaqil o'quv jarayonida yordam beradigan maxsus

platformalar va dasturlardan foydalanish zamonaviy ta'limda ustuvor ahamiyat kasb etadi. Xususan, tasviriy san'at darslarida virtual galereyalar va raqamli san'at texnologiyalaridan foydalanish orqali talabalar o'z ishlarini butun dunyoga namoyish eta oladi. Muhandislik grafikasi fanida esa, 3D modellashtirish, kompyuter yordamida loyihalash tizimlari va boshqa zamonaviy texnologiyalar amaliy mashg'ulotlarni yangi bosqichga olib chiqadi. Bunday yondashuv talabalarni jahon standartlariga mos darajada tayyorlashga imkon beradi. Shu sababli, mazkur fanlar bo'yicha o'qituvchilar va ta'lim tashkilotchilari innovatsion texnologiyalardan unumli foydalanish yo'llarini qidirishlari lozim.

Kelajakda ushbu yo'nalishdagi tadqiqotlarni kengaytirish va ta'lim jarayoniga yanada ko'proq innovatsion texnologiyalarni joriy etish orqali, tasviriy san'at va muhandislik grafikasi fanlarining nafaqat ilmiy va amaliy ahamiyatini oshirish, balki ularni xalqaro miqyosda yangi bosqichga olib chiqish imkoniyati mavjud. Bu esa, nafaqat talabalarning, balki butun jamiyatning rivojlanishiga ulkan hissa qo'shadi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Karimov, A. "Ta'limda innovatsion texnologiyalar". Toshkent, 2020.
2. Omonov, B. "Tasviriy san'at va uning metodikasi". Samarqand, 2019.
3. Rasulov, G. "Muhandislik grafikasi asoslari". Toshkent, 2021.
4. Akramov, S. "Raqamli texnologiyalar ta'limda". Buxoro, 2020.
5. Ismoilov, N. "Interfaol ta'lim metodikasi". Toshkent, 2018.
6. Norboev, I. "Ijodiy ta'lim asoslari". Farg'ona, 2020.
7. Tursunov, X. "Muhandislik grafikasi va kompyuter dizayni". Namangan, 2019.
8. Usmonov, R. "Pedagogik innovatsiyalar". Toshkent, 2022.
9. Yoqubov, M. "San'at va madaniyatni rivojlantirish yo'nalishlari". Andijon, 2021.

10. To‘rayev, K. “Grafik tasvir texnikasi”. Toshkent, 2020.
11. Xolmatov, D. “3D modellash tirish asoslari”. Qarshi, 2018.
12. Shodmonov, L. “Amaliy san’at va dizayn”. Nukus, 2019.
13. Qosimov, H. “Ta’limda multimedia texnologiyalari”. Toshkent, 2020.
14. Abduqahhorov, E. “Tasviriy san’at tarixi”. Samarqand, 2017.
15. Iskandarov, A. “Innovatsion pedagogika”. Toshkent, 2021.
16. Yo‘ldoshev, Z. “Grafik san’at amaliyoti”. Toshkent, 2018.
17. Bozorov, P. “San’at va texnologiya”. Farg‘ona, 2020.
18. G‘aniyev, M. “Dizayn asoslari”. Buxoro, 2019.
19. Ziyodov, O. “Virtual ta’lim muhitlari”. Toshkent, 2021.
20. Qobilov, R. “Ta’limda interfaol usullar”. Andijon, 2022.